

Digitalna vezja

UL, FRI

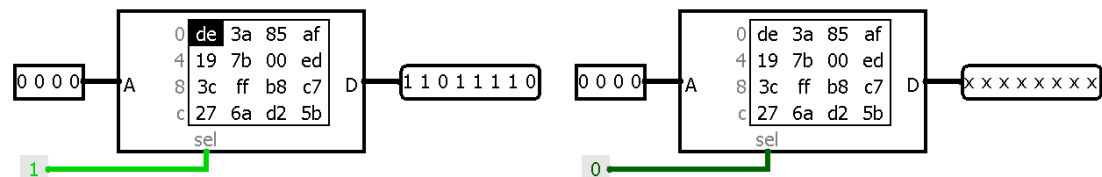
Vaja 11, ROM, Avtomat za razpoznavanje niza črk

Pomnilnik ROM (Read Only Memory)

- Primer zapisa v ROMu (Tabela v binarnem zapisu in tabela v šestnajstiškem zapisu)

Naslov					Podatek														
Word	A ₃	A ₂	A ₁	A ₀	D ₇	D ₆	D ₅	D ₄	D ₃	D ₂	D ₁	D ₀	Word	A ₃	A ₂	A ₁	A ₀	D ₇ -D ₀	
0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0					DE
1	0	0	0	1	0	0	1	1	1	0	1	0	1	1					3A
2	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	2	2					85
3	0	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	3	3					AF
4	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	4	4					19
5	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	5	5					7B
6	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	6					00
7	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	7	7					ED
8	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	8	8					3C
9	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	9					FF
10	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	10	A					B8
11	1	0	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	11	B					C7
12	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	12	C					27
13	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	13	D					6A
14	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	14	E					D2
15	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	15	F					5B

- Zapis ROMa v logisimu

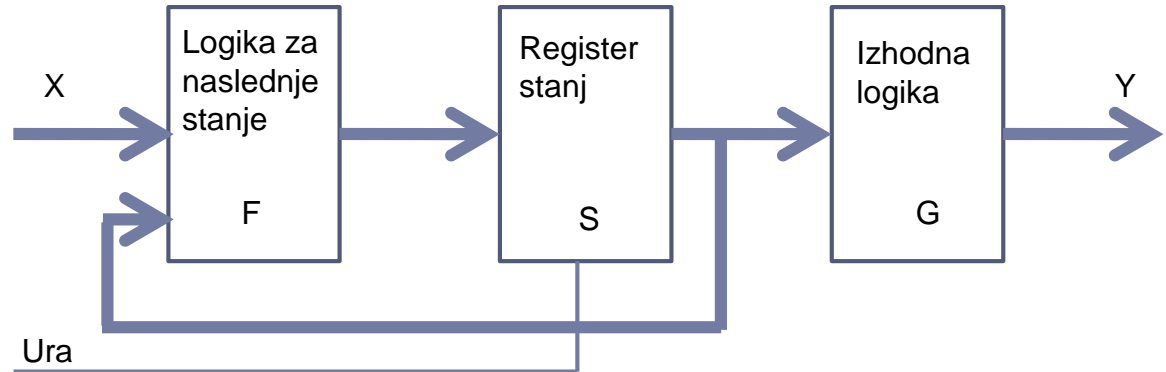

Avtomat – končni stroj stanj

Moore (MO):

$$S(t+1) = F[X, S(t)]$$

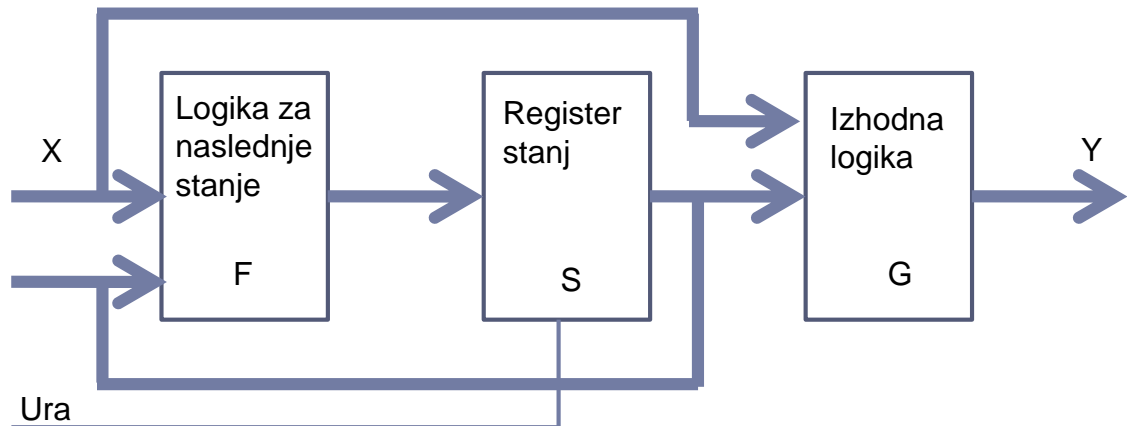
$$Y = G[S(t)]$$

Mealy (ME):

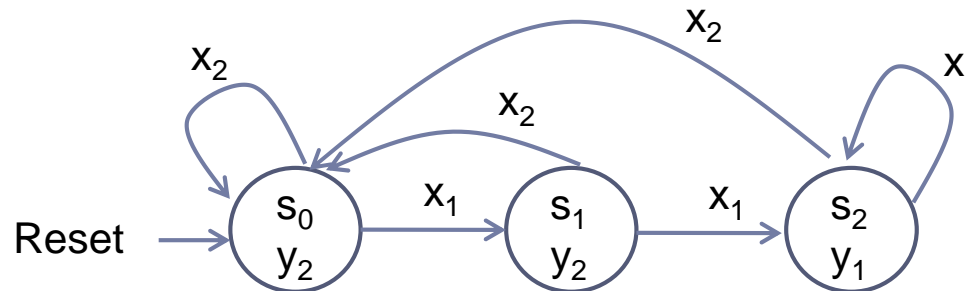
$$S(t+1) = F[X, S(t)]$$

$$Y = G[X, S(t)]$$

Primer: Realizacija avtomata

- Moore-ov avtomat je podan z vhodno množico $X=(x_1,x_2)$ in izhodno množico $Y=(y_1,y_2)$. Izhod naj bo y_1 , če je na vohodu zaporedje x_1x_1 , sicer pa je izhod y_2 .

- Kodiranje vhodnih črk, izhodnih črk, stanj

a	
0	x_1
1	x_2

z	
0	y_1
1	y_2

Q_1	Q_0	
0	0	S_0
0	1	S_1
1	0	S_2

- Realizirajte avtomat z uporabo JK pomnilnih celic in 2/1 MUXov.

□ Binarna aplikacijska tabela, minimizacija ($J_1 = K_1, J_0 = K_0, z$)

a	$Q_1(t)$	$Q_0(t)$	$Q_1(t+1)$	$Q_0(t+1)$	z	$J_1 = K_1$	$J_0 = K_0$
0	0	0	0	1	1	0	1
0	0	1	1	0	1	1	1
0	1	0	1	0	0	0	0
0	1	1	x	x	x	x	x
1	0	0	0	0	1	0	0
1	0	1	0	0	1	0	1
1	1	0	0	0	0	1	0
1	1	1	x	x	x	x	x

	$\overline{Q_0}$	Q_0
$\overline{a} \overline{Q_1}$	1	1
$\overline{a} Q_1$		x
$a Q_1$		x
$a \overline{Q_1}$	1	1

$$z = \overline{Q_1}$$

	$\overline{Q_0}$	Q_0
$\overline{a} \overline{Q_1}$		1
$\overline{a} Q_1$		x
$a Q_1$	1	x
$a \overline{Q_1}$		

$$J_1 = K_1 = \overline{a} \cdot Q_0 \vee a \cdot Q_1$$

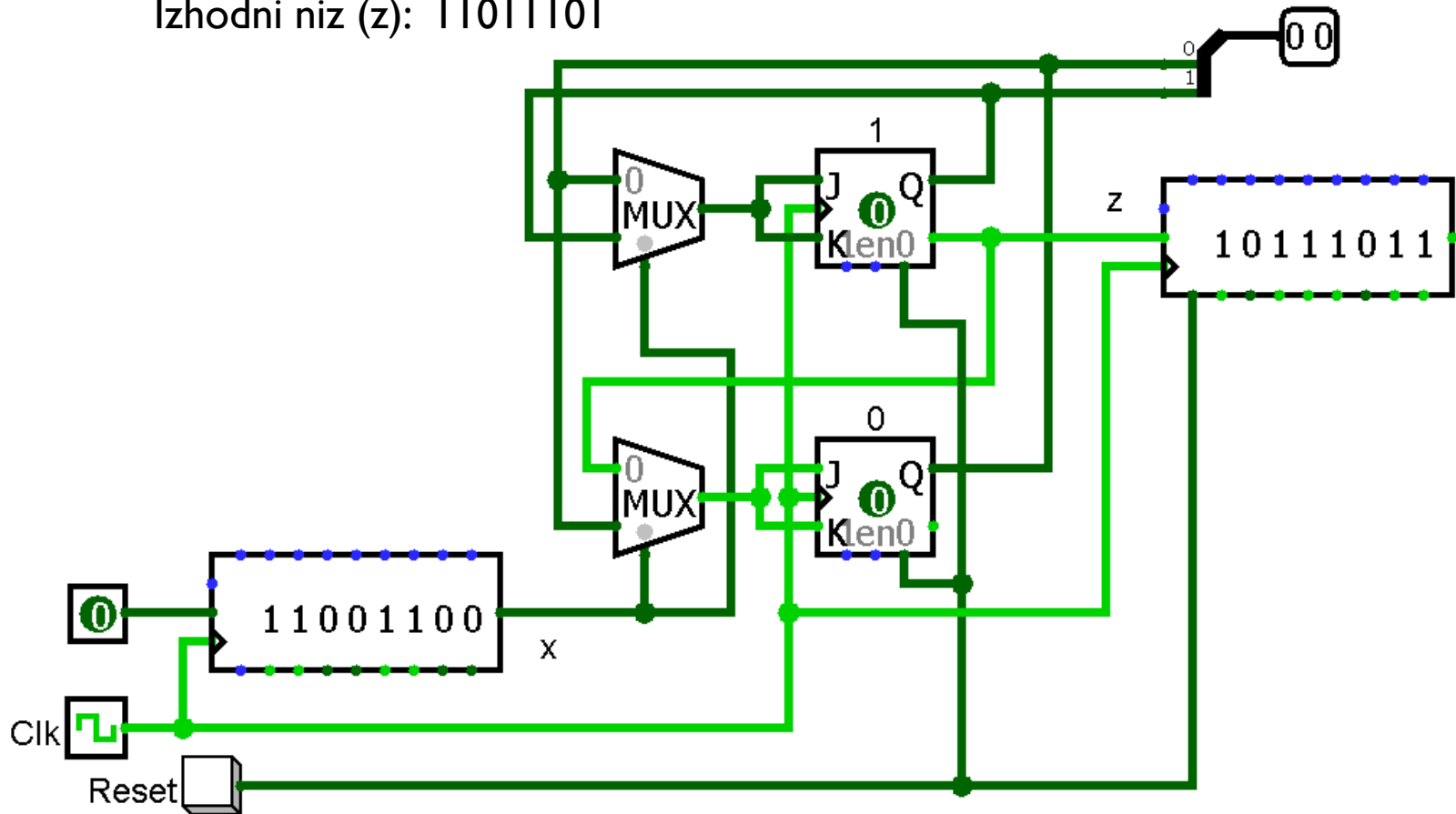
	$\overline{Q_0}$	Q_0
$\overline{a} \overline{Q_1}$	1	1
$\overline{a} Q_1$		x
$a Q_1$		x
$a \overline{Q_1}$		1

$$J_0 = K_0 = \overline{a} \cdot \overline{Q_1} \vee a \cdot Q_0$$

- Realizacija avtomata (vhodna logika je realizirana z MUXi)
(logisim)

Vhodni niz (x): 00110011

Izhodni niz (z): 11011101

□ Binarna aplikacijska tabela, realizacija vhodne in izhodne logike z ROMom

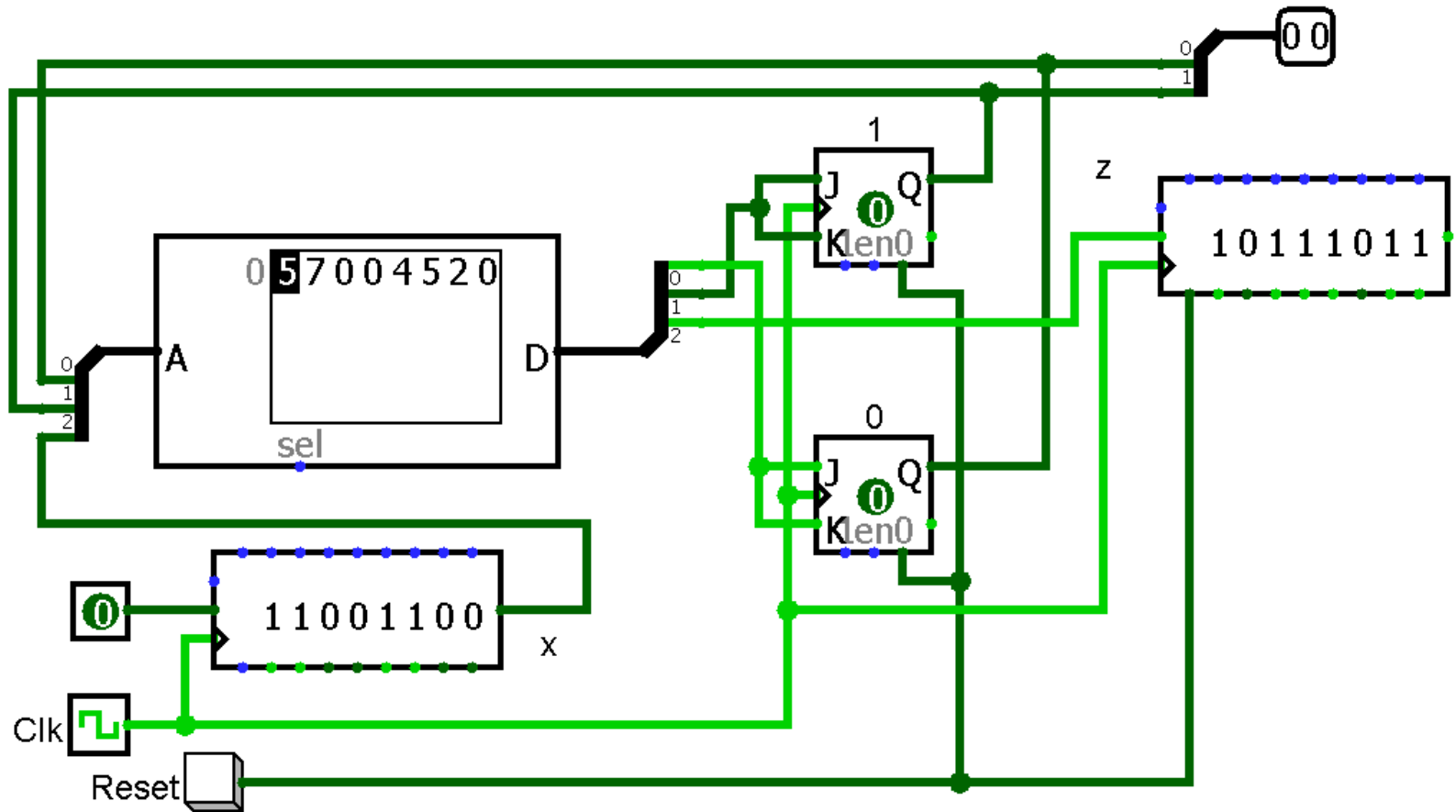
- ROM naslov: vhod (a) in trenutno stanje ($Q_1(t), Q_0(t)$)
- ROM podatek: izhod (z) in krmiljenje pomnilnih celic ($J_1 = K_1, J_0 = K_0$)

Naslov			Podatek			ROM			
a	$Q_1(t)$	$Q_0(t)$	$Q_1(t+1)$	$Q_0(t+1)$	z	$J_1 = K_1$	$J_0 = K_0$	NASLOV	PODATEK
0	0	0	0	1	1	0	1	0	5
0	0	1	1	0	1	1	1	1	7
0	1	0	1	0	0	0	0	2	0
0	1	1	x	x	x=0	x=0	x=0	3	0
1	0	0	0	0	1	0	0	4	4
1	0	1	0	0	1	0	1	5	5
1	1	0	0	0	0	1	0	6	2
1	1	1	x	x	x=0	x=0	x=0	7	0

- Realizacija avtomata vhodna logika je realizirana z ROMom (logisim)

Vhodni niz (x): 00110011

Izhodni niz (z): 11011101

Avtomat za razpoznavanje niza črk

I. Opis problema

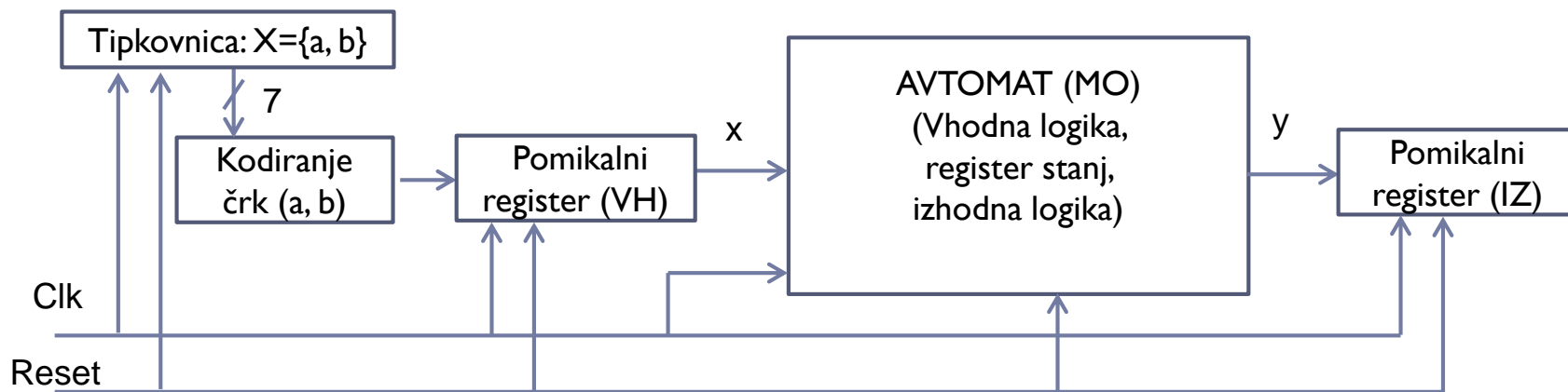
- ❑ Realizirajte Mooreov avtomat za razpoznavanje niza črk s podano vhodno množico $X=\{a,b\}$ in izhodno množico $Y=\{0,1\}$.
- ❑ Izhod y je enak 1, če smo v vhodnem zaporedju črk na tipkovnici razpoznali niz 'baa' (prva črka je b, sledita črki aa), sicer je izhod y enak 0.
- ❑ Realizirajte avtomat (register stanj -JK pomnilne celice, vhodna, izhodna logika -ROM).
- ❑ Za vpis niza črk v logisimu uporabimo tipkovnico, na izhodu tipkovnice je potrebno vsako črko kodirati oz. pretvoriti v binarno vrednost ($a=1, b=0$) in jo posredovati v vhodni pomikalni register (VH). Izhod iz VH je označen kot vhod avtomata $x=\{0,1\}$, izhod $y=\{0,1\}$ je rezultat razpoznavanja in se shranjuje v izhodni pomikalni register (IZ).
- ❑ Vezje ima na vhodu urin signal Clk za sinhronski vpis podatkov v registre in mora imeti omogočeno brisanje vseh modulov s signalom Reset.
- ❑ Primer razpoznavanja za podanih 8 črk:

Tipkovnica: aab**ba**ba (→ smer branja vhodnih črk)

IZ (Y):   00000**1**00

2. Blok shema vezja z Mooreovim avtomatom

Gradniki

- ❑ Tipkovnica in pomikalni registri.
- ❑ Za register stanj uporabite JK pomnilne celice ($J=K$).
- ❑ Za vhodno in izhodno logiko uporabite gradnike, ki omogočajo najbolj enostavno vezje, če imate na voljo logična vrata (NOT, AND, OR, NAND, NOR) ali multiplekserje (2/I MUX, 4/I MUX), ali ROM.

3. Diagram prehajanja stanj

4. Tabela prehajanja stanj

5. Realizacija avtomata (logisim)